

سبب شناسی ، پیشگیری و درمان

اعتیاد

به مواد مخدر ، محرک و اینترنت

تألیف: دکتر حسین ابراهیمی مقدم

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی (واحد رودهن)

سرشناسه	: ابراهیمی مقدم، حسین، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: سبب شناسی، پیشگیری و درمان اعتیاد به مواد مخدر - محرک - اینترنت/ مولف حسین ابراهیمی مقدم
مشخصات نشر	: تهران: فارابی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۴ ص.: مصور.
شابک	: 978-964-9957-18-0
وضعیت فهرست نویسی	: فینا
موضوع	: اعتیاد -- سبب شناسی
موضوع	: اعتیاد -- درمان
موضوع	: معتادان به مواد مخدر
موضوع	: معتادان اینترنتی
شماره افزوده	: اورکی، محمد، ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ۲۲۵ س۲ الف/۱ HV۵۸۰۱
رده بندی دیویی	: ۳۶۴/۲۹
شماره کتابشناسی	: ۴۰۷۸۵۴۶

انتشارات فارابی

خیابان انقلاب، مقابل دبیرخانه دانشگاه تهران، بازارچه کتاب، پلاک ۱۵ - تلفن: ۶۶۴۱۳۵۳۶

سبب شناسی، پیشگیری و درمان اعتیاد (به مواد مخدر - محرک - اینترنت)

مولف: دکتر حسین ابراهیمی مقدم

ویراستار: دکتر محمد اورکی

ناشر: فارابی

صفحه آرا: پور حبیب خاکباز

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و مخصوص نشر فارابی است.

مقدمه مؤلف

کزین برتر اندیشه بر نگذرد

به نام خداوند جان و خرد

بلای خانمان سوز قاچاق و مصرف مواد مخدر که از قرن ها قبل گریبان بشر آشفته حال را گرفت، متأسفانه هر روز اشائه بیشتری پیدا می کند. نیروی بشری را نابود و اقتصاد کشورها را فلج می کند. کشور عزیز ما نیز به دلیل قرار گرفتن در "هلال طلایی" که مسیر ترانزیت برای مرتبط کردن مراکز تولید به مراکز مصرف مواد مخدر بوده است تاکنون آثار مصرف و قاچاق این مواد متحمل زیان های سنگین مادی و معنوی شده است. بدتر از مواد مخدر، مواد محرک است که با شدت بیشتری جسم و روان افراد را منهدم می کند. بی انبساط ناخوشایند هر گونه اعتیادی - چه به مواد مخدر، چه محرک و حتی اینترنیت - مردم پاشیدن کانون خانواده در کنار آسیب های روانی، اقتصادی و اجتماعی دیگر است.

لذا اینجانب که سابقه چندین سال تجربه در دوره های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه های مختلف کشور را داشته با برگزاری و حضور در سمینارها، سخنرانی ها، برنامه های مختلف رادیویی و تلویزیونی با مشکلات و گرفتاری های واقعی جامعه درگیر بوده ام، تصمیم گرفتم که کتابی در زمینه "سبب شناسی، پیشگیری و درمان اعتیاد به مواد مخدر، محرک و اینترنیت" را به طبع برسانم که هم مورد استفاده دانشجویان عزیز و هم کلیه افرادی که به نوعی با این معضل دست به گریبان هستند، قرار گیرد.

در این جا لازم است از همه عزیزانی که در جهت رفع ایراد های این کتاب توصیه ها و پیشنهاد های خود را مطرح خواهند کرد، پیشاپیش تشکر و قدر دانی داشته باشم. ضمناً از زحمات دانش آموخته روانشناسی سرکار خانم گلزاری که در جمع آوری و بازخوانی مطالب کمک شایانی توجیهی داشته تشکر و قدر دانی می کنم، همچنین از مدیریت محترم انتشارات فارابی آقای اشرف الکتابی که با دید مثبت به طبع و نشر کتاب های مفید و روانشناسی اهتمام می ورزند، کمال امتنان را دارم.

جهت برقراری ارتباط با مؤلف به نشانی زیر مراجعه فرمائید:

تهران - خیابان پاسداران - بین نیستان دوم و سوم - روبروی گالری فرش عرب

زاده - ساختمان ۱۱۰ نیستان - طبقه ۴ واحد ۴۲

تلفن: ۲۲۸۸۸۲۵۲ - ۲۲۸۶۵۸۳۴ - ۲۲۸۴۶۲۲۵ - ۰۹۱۰۲۰۰۹۰۹۳

فهرست

فصل اول

۱۶	مقدمه
۱۹	نگاهی به مساله
۲۱	مسائل موجود از سوء مصرف مواد
۲۲	ویژگی اختلال مصدات مواد
۲۲	اعتیاد: نیاز به آموزش خاص دارد
۲۳	آغاز کار
۲۴	مدل انتخابی
۲۴	اهداف
۲۵	مدل ها

فصل دوم

۲۷	تاریخچه مصرف مواد مخدر
----	------------------------

فصل سوم

۳۵	تعاریف و کلیات
۳۶	تعریف مواد مخدر
۳۷	معتاد کیست؟
۳۷	اعتیاد چیست؟
۳۹	تفاوت میان عادت و اعتیاد
۴۱	تفاوت استفاده و سوء استفاده
۴۳	چگونه مصرف کنندگان دارو و سوء مصرف کنندگان را از هم تمییز دهیم؟
۴۴	تعریف اعتیاد
۴۴	الف) اعتیاد به معنی وسیع کلمه
۴۴	ب) اعتیاد به معنی اخص کلمه
۴۴	مراحل اعتیاد
۵۰	آثار مصرف مواد مخدر
۵۲	همه ما آسیب پذیریم

فصل چهارم

۵۶	اصطلاحات
----	----------

فصل پنجم

۶۴	انواع اعتیاد
۶۴	اعتیاد را در سه گروه می توان تقسیم کرد که شامل:
۶۶	هم وابستگی چیست؟

۶۷	اعتیاد رفتاری
۷۰	اختلالات نامرتبط با مواد
۷۰	ملاک های تشخیصی
۷۱	ویژگی های تشخیصی
۷۲	جدول ۱ (اعتیاد)
۷۲	اعتیاد های رفتاری، مرز بین عادت و تخریب کجاست؟
۷۴	رفتارهای اعتیادی در دنیای مدرن
۷۵	اعتیاد به اینترنت
۷۸	علائم رفتاری مشهود
۷۹	عوامل مؤثر در شروع اعتیاد به اینترنت
	فصل ششم
۸۲	علائم اعتیاد
۸۶	نشانه های خماری
۸۶	عوارض ذهنی - روانی خماری
۸۷	عوارض جسمی خماری
۸۷	عوارض خطرناک خماری
	فصل هفتم
۸۹	اعتیاد و سیستم های مغزی
۹۰	مغز انسان را بشناسیم
۹۰	ساقه مغز
۹۰	دستگاه لیمبیک
۹۲	مواد مخدر چگونه در مغز عمل می کنند؟
۹۳	مواد مخدر برای ایجاد لذت چگونه بر مغز اثر می گذارند؟
۹۳	مصرف مداوم مواد مخدر چه اثری بر مغز می گذارد؟
۹۴	ارتباط بین مواد مخدر، مغز انسان و رفتار
۹۶	اعتیاد و ناقل های شیمیایی مغز
۹۶	سیستم آدرنژیک
۹۷	سیستم گابانرژیک
۹۸	سیستم سروتونرژیک
۹۹	سیستم آدنوزین
۹۹	سیستم پاداش مغز چیست؟
۱۰۲	ناهنجاری های مغزی مرتبط با مواد مخدر
	فصل هشتم
۱۰۹	اعتیاد و تأثیر آن بر روی بدن
۱۱۰	مواد شیمیایی و بدن
۱۱۰	داروهای خطرناک و سایر مواد شیمیایی
۱۱۱	عواقب پزشکی اعتیاد به مواد چیست؟
۱۱۱	چرا نوجوانی، دوران مهمی در پیشگیری از اعتیاد به مواد است؟

فصل نهم

۱۱۵	عوامل و انگیزه های مصرف مواد
۱۱۶	سبب شناسی
۱۱۶	چرا افراد مواد مخدر مصرف می کنند؟
۱۱۷	عوامل مصرف
۱۲۱	الف. دسترسی آسان به مواد مخدر
۱۲۱	ب. بیکاری و اعتیاد
۱۲۲	ج. نابرابری های اقتصادی و اجتماعی
۱۲۲	د. نقش محیط جغرافیایی و محل سکونت
۱۲۳	هـ. نقش دوستان ناباب
۱۲۴	عواملی که باعث می شوند تا احتمال اعتیاد به مواد مخدر افزایش پیدا کند
۱۲۵	عوامل زمینه ساز اجتماعی - اقتصادی توسعه توتون و تنباکو در بین دانش آموزان
۱۲۶	ویژگی مصرف کنندگان مواد
۱۲۷	انگیزه مصرف مواد
۱۲۷	موقعیت
۱۲۸	محرومیت نسبی
۱۲۸	افزایش نیاز
۱۲۸	احساس نا امنیتی

فصل دهم

۱۳۱	مشکلات جنسی و اعتیاد
۱۳۲	واکنش ها و پاسخهای جنسی
۱۳۵	اثراتی که داروها و مواد مخدر بر میل جنسی می گذارند
۱۳۹	تأثیر مخدرها بر توانایی جنسی همسران
۱۴۰	خیالپردازی های جنسی با مخدرها
۱۴۰	تعرض و تجاوز جنسی با محرک ها

فصل یازدهم

۱۴۳	تفاوت های جنسی در اعتیاد
۱۴۴	تفاوت های جنسیتی در زمینه سوء مصرف مواد
۱۴۸	عوامل خطر ساز برای زنان
۱۴۹	نقش روابط نزدیک و صمیمانه در اعتیاد زنان
۱۵۰	خشونت و اعتیاد
۱۵۱	عوامل روانی خطر ساز
۱۵۲	پیامدهای اعتیاد: مشکلات طبی
۱۵۳	بارداری و اعتیاد
۱۵۴	پیامدهای اجتماعی اعتیاد

فصل دوازدهم

۱۵۵	نظریه های اعتیاد
۱۵۶	نظریه های مورد استفاده در اعتیاد

۱۵۶		مراحل تغییر
۱۵۹		نظریه‌های زیست‌شناختی
۱۶۰		نظریه‌های روان‌شناختی
۱۶۱		نظریه رفتاری
۱۶۲		نظریه‌های جامعه‌شناختی
۱۶۳		تنوری محرومیت نسبی
۱۶۴		نظریه آنومی (بی‌هنجاری) دورکیم
۱۶۴		نظریه آنومی مرتن
۱۶۶		نظریه پیوند افتراقی
۱۶۸		نظریه برجسته زنی
۱۶۹		نظریه انتقال بینگی
۱۷۰		نظریه تعادل به بوم، قواعد و تعلق اجتماعی
۱۷۰		نظریه کنترل اجتماعی
۱۷۱		نظریه الگوی رشد اجتماعی
۱۷۱		نظریه کنترل شادی استیسی گلد
		فصل سیزدهم
۱۷۳		طبقه‌بندی مواد مخدر و روشهای مصرف
۱۷۴		انواع مواد مخدر
۱۷۵		روش‌های استفاده از مواد مخدر
۱۷۶		تزریق مواد مخدر
		فصل چهاردهم
۱۷۷		کندکننده‌های سیستم عصبی
۱۷۸		تریاک
۱۸۰		آثار مصرف تریاک
۱۸۱		مرفین
۱۸۲		اختلال مصرف مواد شبیه افیونی
۱۸۳		مسمومیت با مواد شبیه افیونی
۱۸۴		ویژگی‌های تشخیصی
۱۸۴		ترک مواد شبیه افیونی
۱۸۵		ویژگی‌های تشخیصی
۱۸۶		آثار مصرف مرفین
۱۸۸		هروئین
۱۸۸		آثار مصرف هروئین
۱۹۰		کدئین
۱۹۳		فواید درمان با متادون
۱۹۴		آثار مصرف متادون
۱۹۵		مصرف متادون همراه با سایر داروها
۱۹۶		مصرف بیش از اندازه و مرگ

۱۹۶	بویره نورفین
۱۹۸	اثرات جانبی مصرف بویره نورفین
۱۹۸	مواردی که باید در مصرف بویره نورفین به آن توجه کرد:
۱۹۹	الکل
۲۰۰	ویژگی های اعتیاد به الکل
۲۰۱	مسمومیت با الکل
۲۰۱	ویژگی های تشخیصی
۲۰۲	ترک الکل
۲۰۳	ویژگی های تشخیصی
۲۰۴	آثار مصرف الکل
	فصل پانزدهم
۲۰۷	محرک ها
۲۰۸	اختلال مصرف مواد محرک
۲۰۹	مسمومیت با مواد محرک
۲۱۰	ویژگی های تشخیصی
۲۱۱	ویژگی های مرتبط که تشخیص را تایید می کنند
۲۱۱	تشخیص افتراقی
۲۱۱	ترک مواد محرک
۲۱۲	انواع محرکها
۲۱۲	ماری جوانا
۲۱۴	اختلال مصرف حشیش
۲۱۶	مسمومیت باحشیش
۲۱۶	ویژگی تشخیصی
۲۱۷	ترک حشیش
۲۱۸	آثار مصرف ماری جوانا
۲۲۰	کوکائین
۲۲۱	آثار مصرف کوکائین
۲۲۲	آمفتامین ها
۲۲۳	آثار مصرف آمفتامین ها
۲۲۴	شیشه
۲۲۶	آثار مصرف شیشه
۲۲۷	آثار کلی مصرف شیشه
۲۲۸	ملاحظات
۲۲۸	تنباکو
۲۲۸	اختلال مصرف توتون
۲۲۹	ویژگی های تشخیصی
۲۳۰	ویژگی های مرتبط که تشخیص را تایید می کنند
۲۳۰	ترک توتون

۲۳۱	ویژگی های تشخیصی
۲۳۱	نیکوتین
۲۳۲	ترکیبات شیمیایی موجود در دود سیگار
۲۳۶	آثار مصرف نیکوتین
۲۳۷	عوارض هم نشینی با سیگاری ها
۲۳۸	دود دست سوم سیگار
۲۳۸	قلیان
۲۴۱	کافئین
۲۴۲	اختلال مرتبط با کافئین
۲۴۲	مسمومیت با کافئین
۲۴۲	ویژگی های تشخیصی
۲۴۳	ترک کافئین
۲۴۴	ویژگی تشخیصی
۲۴۵	آثار مصرف کافئین
۲۴۵	رتالین
۲۴۶	آثار مصرف ریتالین
	فصل شانزدهم
۲۴۷	توهم زاها
۲۴۸	مواد توهم زا
۲۴۸	ال. اس. دی
۲۴۹	آثار مصرف ال اس دی
۲۵۰	دی. ام. تی
۲۵۰	مسکالین
۲۵۱	آثار مصرف مسکالین
۲۵۱	فن سیکلیدین
۲۵۲	اختلال مصرف فن سیکلیدین
۲۵۳	آثار مصرف PCP
۲۵۳	اکستسی
۲۵۴	آثار مصرف
	فصل هفدهم
۲۵۹	مواد استنشاقی
۲۶۰	استنشاقی ها
۲۶۰	اختلال مواد استنشاقی
۲۶۰	مسمومیت با مواد استنشاقی
۲۶۱	ویژگی های تشخیصی
۲۶۱	آثار مصرف مواد استنشاقی
۲۶۲	عوارض مصرف طولانی
۲۶۲	روش مصرف مواد استنشاقی

۲۶۲	چسب همه کاره.....
۲۶۳	آثار مصرف چسب.....
۲۶۳	سایر مایعات فرار.....

فصل هجدهم

۲۶۵	قرصها و داروهای اعتیادآور.....
۲۶۶	قرص ها و داروهای روانگردان.....
۲۶۷	اختلال مصرف داروهای آرام بخش ، خواب آور، یا ضد اضطراب.....
۲۶۹	مسمومیت بادره های آرامبخش، خوابآور، یا ضد اضطراب.....
۲۶۹	ویژگیهای تشخیصی.....
۲۷۰	ترک داروهای آرام بخش، خواب آور، یا ضد اضطراب.....
۲۷۱	ویژگی تشخیصی.....
۲۷۱	بنزودیازپین ها.....
۲۷۱	فلونترازپام.....
۲۷۲	آثار مصرف.....
۲۷۲	داروهای افسردگی باربیتورات ها.....
۲۷۳	آثار مصرف باربیتال ها.....
۲۷۴	سایر داروهای اعتیاد آور.....
۲۷۵	آثار مصرف ترامادول.....
۲۷۶	دی فنوکسیلات.....
۲۷۷	آثار مصرف دی فنوکسیلات.....
۲۷۷	گلو تئماید.....
۲۷۷	آثار مصرف.....
۲۷۸	اوکسی کونتن.....
۲۷۹	آثار مصرف اوکسی کونتن.....
۲۷۹	فنتانیل.....
۲۸۰	استروئیدهای آنابولیک.....
۲۸۰	آثار مصرف.....
۲۸۰	عوارض جانبی.....

فصل نوزدهم

۲۸۱	پیشگیری و درمان.....
۲۸۲	پیشگیری.....
۲۸۴	تاریخچه پیشگیری.....
۲۸۸	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....
۲۸۹	سازمان بهزیستی کشور.....
۲۹۱	وزارت آموزش و پرورش.....
۲۹۳	سیاست ها و اصول موازین در پیشگیری.....
۲۹۳	سیاست اول.....
۲۹۳	سیاست دوم.....

۲۹۳	سیاست سوم
۲۹۳	سیاست چهارم
۲۹۳	سیاست پنجم
۲۹۳	سیاست ششم
۲۹۴	سیاست هفتم
۲۹۴	سیاست هشتم
۲۹۴	سیاست نهم
۲۹۴	سیاست دهم
۲۹۴	سیاست یازدهم
۲۹۴	سیاست دوازدهم
۲۹۵	سیاست سیزدهم
۲۹۵	هدف از اجرای برنامه های پیشگیری
۲۹۵	هدف غایی
۲۹۵	هدف کمی
۲۹۵	برنامه های پیشگیری
۲۹۵	برنامه ی ملی اول
۲۹۶	برنامه ی ملی دوم
۲۹۶	برنامه ی ملی سوم
۲۹۷	برنامه ی ملی چهارم
۲۹۷	برنامه ی ملی پنجم
۲۹۸	برنامه ی ملی ششم
۲۹۹	برنامه ی ملی هفتم
۲۹۹	برنامه ی ملی هشتم
۳۰۰	برنامه ی ملی نهم
۳۰۰	مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب
۳۰۲	مرکز گذری
۳۰۲	سرپناه شانه
۳۰۲	درمان
۳۰۳	تختین گام در سم زدایی اویوئیدها
۳۰۳	درمان علائم ترک
۳۰۴	اصل اول: وجود و در دسترس بودن درمان
۳۰۵	اصل دوم: برنامه ریزی، غربالگری، ارزیابی، تشخیص و درمان
۳۰۵	اصل سوم: درمان مبتنی بر شواهد
۳۰۶	اصل چهارم: درمان، حقوق انسانی و کرامت بیمار
۳۰۷	اصل پنجم: هدف قرار دادن شرایط ویژه و گروه های خاص
۳۰۸	اصل ششم: درمان سوء مصرف محرکها و نظام قضایی
۳۰۸	اصل هفتم: مشارکت اجتماعی، مشارکت و جهت بخشی بیمار
۳۰۹	اصل هشتم: حاکمیت بالینیدر خدمات درمان و توانایی هموار

۳۰۹	اصل نهم: وجود نظام درمان شامل توسعه سیاستها، برنامه ریزی رویکرد و هماهنگی خدمات
	فصل بیستم
۳۱۱	قوانین مبارزه با مواد مخدر و نظر مراجع تقلید درباره مصرف مواد مخدر
۳۱۲	قوانین مبارزه با مواد مخدر
۳۱۲	سیاستهای کلی نظام درمبارزه با مواد مخدر
۳۲۷	مواد مخدر در منابع فقهی و فتاوای مراجع تقلید عظام
۳۲۸	منابع

www.ketab.ir